

THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 385 /TTg-KGVX

V/v trả lời chất vấn của Đại biểu
 Nguyễn Thị Hải, Đoàn Đại biểu
 Quốc hội tỉnh Nghệ An

Hà Nội, ngày 19 tháng 02 năm 2016

Kính gửi:

- GÓM THÔNG TIN ĐIỆN TỬ CHÍNH PHỦ**
- ĐẾN** Giờ:5.....
 Ngày: ..01/03/2016..
- Đại biểu Quốc hội Nguyễn Thị Hải;
 - Trưởng Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Nghệ An;
 - Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội;
 - Ban Công tác đại biểu Quốc hội.

Thủ tướng Chính phủ nhận được chất vấn của Đại biểu Quốc hội Nguyễn Thị Hải, Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Nghệ An.

NỘI DUNG CHẤT VẤN

“Kính thưa Thủ tướng!

Tôi xin chất vấn lại Thủ tướng một vấn đề đó là: Vấn đề giải quyết việc làm cho sinh viên sau khi tốt nghiệp cao đẳng, đại học. Vấn đề này tôi đã chất vấn Thủ tướng từ đầu nhiệm kỳ Quốc hội Khóa 13 nhưng cho đến nay vẫn đề này vẫn chưa được giải quyết, chưa có những giải pháp căn cơ. Tính đến Quý 2 năm 2015, cả nước có 387.000 sinh viên tốt nghiệp trung cấp, cao đẳng, đại học chưa có việc làm (trong đó cao đẳng, đại học có 294.000 sinh viên). Cử tri rất bức xúc, thường xuyên kiến nghị về việc mất cân đối nguồn nhân lực, lãng phí chất xám, lãng phí tiền bạc dẫn đến tiêu cực, đói nghèo,... Vì vậy, tôi đề nghị Thủ tướng làm rõ các ý sau:

1. Chính sách chung của Nhà nước về vấn đề này.
2. Công tác dự báo, quy hoạch, phát triển nguồn nhân lực của Chính phủ như thế nào mà để dẫn đến thực trạng trên?
3. Những giải pháp khắc phục trong những năm tiếp theo?
4. 387.000 sinh viên chưa có việc làm phải giải quyết ra sao?

Tôi xin trân trọng cảm ơn Thủ tướng!”

TRẢ LỜI

Về chất vấn này, tôi xin trình bày như sau:

Giải quyết việc làm cho người lao động nói chung và sinh viên sau khi tốt nghiệp cao đẳng, đại học nói riêng là vấn đề luôn nhận được sự quan tâm đặc biệt của Đảng và Nhà nước.

1. Chính sách chung của Nhà nước về giải quyết việc làm cho người lao động (bao gồm sinh viên đã tốt nghiệp trung cấp, cao đẳng, đại học) đang triển khai thực hiện

Trong nhiệm kỳ vừa qua, Chính phủ đã trình Quốc hội thông qua nhiều luật quan trọng, trong đó có Bộ luật Lao động năm 2012 (sửa đổi), Luật Giáo dục đại học năm 2012, Luật Việc làm năm 2013, Luật Giáo dục nghề nghiệp năm 2014; Phê duyệt Chiến lược phát triển nhân lực Việt Nam thời kỳ 2011 - 2020, Chương trình mục tiêu quốc gia về việc làm và dạy nghề giai đoạn 2012 - 2015, trong đó vấn đề việc làm nói chung và việc làm của sinh viên đã tốt nghiệp luôn được chú trọng với quan điểm: bảo đảm chất lượng giáo dục, đào tạo thông qua quy định hệ thống các tiêu chuẩn về điều kiện bảo đảm chất lượng đào tạo để nâng cao khả năng có việc làm của sinh viên; thực hiện cơ chế đào tạo theo nhu cầu xã hội, gắn với thị trường lao động.

Ngày 09 tháng 7 năm 2015, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 61/2015/NĐ-CP quy định các chính sách hỗ trợ tạo việc làm và Quỹ quốc gia về việc làm, trong đó đối tượng thụ hưởng là người lao động Việt Nam từ đủ 15 tuổi trở lên (bao gồm sinh viên đã tốt nghiệp trung cấp, cao đẳng, đại học) thông qua các hình thức dưới đây:

- Hỗ trợ thanh niên lập nghiệp (định hướng về nghề nghiệp; cung cấp thông tin về việc làm và nghề nghiệp; đào tạo bồi dưỡng kỹ năng về tìm việc và việc làm; tham gia chương trình thực tập làm việc tại doanh nghiệp, tổ chức; khởi sự doanh nghiệp (cung cấp kiến thức về pháp luật, quản trị doanh nghiệp và các vấn đề có liên quan đến khởi sự doanh nghiệp; đào tạo bồi dưỡng kiến thức về khởi sự doanh nghiệp; cho vay ưu đãi từ Quỹ quốc gia về việc làm theo quy định của pháp luật).

- Cho vay vốn ưu đãi đối với người lao động đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.

Ngoài ra, Chính phủ còn ban hành chính sách tư vấn, giới thiệu việc làm miễn phí cho người lao động thông qua hệ thống Trung tâm giới thiệu việc làm ở các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương trong cả nước.

2. Về công tác dự báo, quy hoạch, phát triển nguồn nhân lực

Ngày 22 tháng 7 năm 2011, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 1216/QĐ-TTg phê duyệt Quy hoạch phát triển nguồn nhân lực Việt Nam giai đoạn 2011 - 2020 và cho đến nay, đây là bản Quy hoạch phát triển nguồn nhân lực đầu tiên và duy nhất của nước ta.

Bộ Kế hoạch và Đầu tư với vai trò là cơ quan chủ trì thực hiện đã rất cố gắng trong việc thu thập thông tin, số liệu thống kê về nhân lực theo từng ngành, lĩnh vực, giai đoạn (mặc dù tại thời điểm đó chúng ta chưa có hệ thống thông tin thống kê hoàn chỉnh về nhân lực) cũng như các cách thức, phương pháp lập Quy hoạch, đặc biệt là vấn đề dự báo nhu cầu nhân lực theo trình độ đào tạo cho các ngành, lĩnh vực trong bối cảnh nền kinh tế Việt Nam đang chuyển đổi mạnh mẽ sang nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.

Tuy nhiên, tình trạng chưa ăn khớp giữa đào tạo và sử dụng, số sinh viên sau khi tốt nghiệp các trường trung cấp, cao đẳng, đại học chưa tìm kiếm được việc làm hoặc phải làm việc không đúng với chuyên môn đào tạo còn cao gây lãng phí nguồn nhân lực, làm giảm hiệu quả sử dụng lao động và chậm cải thiện năng suất lao động xã hội.

Nhằm khắc phục một phần thực trạng nêu trên, đồng thời để phục vụ công tác thông tin và dự báo nhu cầu nhân lực ở cấp quốc gia và cấp địa phương theo ngành, lĩnh vực và trình độ đào tạo; cung cấp thông tin đầu vào phục vụ công tác chỉ đạo, điều hành, chuẩn bị nguồn lực con người và định hướng đầu tư, Thủ tướng Chính phủ đã giao Bộ Kế hoạch và Đầu tư chủ trì Đề án “Xây dựng hệ thống thông tin và dự báo nhu cầu nhân lực quốc gia” kết nối qua mạng trên phạm vi toàn quốc.

Do hệ thống thông tin và dự báo này khá lớn, bao trùm phạm vi cả nước và chưa có tiền lệ ở Việt Nam nên dự án này đến nay vẫn đang trong giai đoạn hoàn thiện các thủ tục đầu tư cần thiết theo quy định. Sau khi dự án được thực hiện và đi vào vận hành thì công tác dự báo quy hoạch và phát triển nguồn nhân lực sẽ được triển khai đồng bộ, khoa học.

3. Về giải pháp khắc phục tình trạng sinh viên sau khi tốt nghiệp các trường trung cấp, cao đẳng, đại học nhưng chưa tìm kiếm được việc làm

Để giải quyết thực trạng nêu trên, một trong những giải pháp căn cơ là phải tạo ra sự cân đối giữa đào tạo và sử dụng lao động để sinh viên khi tham gia học tập tại các trường trung cấp, cao đẳng, đại học được đào tạo chuyên môn, ngành, nghề phù hợp với nhu cầu thực tiễn của thị trường lao động để khi ra trường có thể tìm kiếm được công việc phù hợp nhất với khả năng của mình, tránh tình trạng thất nghiệp hoặc phải làm việc không đúng với chuyên môn được đào tạo. Do đó, trong thời gian tới Chính phủ tập trung chỉ đạo thực hiện một số giải pháp lớn sau:

- Tiếp tục hoàn thiện hệ thống pháp luật điều chỉnh về công tác giáo dục, đào tạo, về thị trường lao động để nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo và bảo đảm chất lượng nguồn nhân lực theo yêu cầu của thị trường lao động.

- Triển khai công tác phân tầng và xếp hạng các cơ sở giáo dục đại học, giáo dục nghề nghiệp; đẩy mạnh giám sát công tác phân luồng, hướng nghiệp đào tạo, từng bước cân đối giữa cơ cấu ngành nghề và trình độ đào tạo nhằm đáp ứng nhu cầu xã hội.

- Tiếp tục đẩy mạnh triển khai đồng bộ và có hiệu quả Nghị quyết số 29/NQ-TW, Hội nghị lần thứ 8, Ban Chấp hành Trung ương khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong đó khuyến khích thu hút đầu tư vào lĩnh vực giáo dục, đào tạo và dạy nghề và đẩy mạnh tự chủ trong các cơ sở giáo dục và đào tạo.

- Tổ chức sơ kết đánh giá 5 năm thực hiện Chiến lược và Quy hoạch phát triển nhân lực Việt Nam, kịp thời phát hiện những bất cập, hạn chế nhằm khắc phục, điều chỉnh Chiến lược và Quy hoạch trong giai đoạn tới; Khẩn trương

hoàn thiện và đưa vào khai thác sử dụng hệ thống thông tin, dự báo về nhu cầu nhân lực quốc gia đáp ứng nhu cầu của doanh nghiệp, người dân và các cơ sở giáo dục và đào tạo.

- Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện chủ trương tái cấu trúc nền kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng, cải cách thủ tục hành chính, tạo môi trường kinh tế vĩ mô minh bạch, ổn định nhằm thu hút đầu tư, tạo ra nhiều việc làm mới.

- Đẩy mạnh kiểm tra, giám sát một cách thường xuyên các cơ sở giáo dục đại học và giáo dục nghề nghiệp kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm những trường hợp vi phạm nhằm nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực.

4. Về tình trạng 387.000 sinh viên sau khi tốt nghiệp các trường trung cấp, cao đẳng, đại học nhưng chưa có việc làm

Ngoài các giải pháp có tính chất lâu dài và căn cơ đã nêu ở trên, trước mắt, Chính phủ đã và đang triển khai một số giải pháp sau:

- Đẩy mạnh công tác thông tin, truyền thông, hỗ trợ, khuyến khích người lao động (bao gồm cả sinh viên sau khi tốt nghiệp) chủ động tìm kiếm việc làm, tự tạo việc làm, bồi dưỡng nâng cao hoặc chuyên đổi lĩnh vực, ngành nghề đào tạo đáp ứng nhu cầu của doanh nghiệp, người sử dụng lao động theo tinh thần của Nghị định số 61/2015/NĐ-CP ngày 09 tháng 7 năm 2015 của Chính phủ về chính sách hỗ trợ tạo việc làm và Quỹ Quốc gia về việc làm.

- Đẩy mạnh giới thiệu việc làm cho sinh viên sau khi tốt nghiệp trung cấp, cao đẳng, đại học có nhu cầu tìm kiếm việc làm thông qua các Trung tâm giới thiệu việc làm tại 63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương trong cả nước.

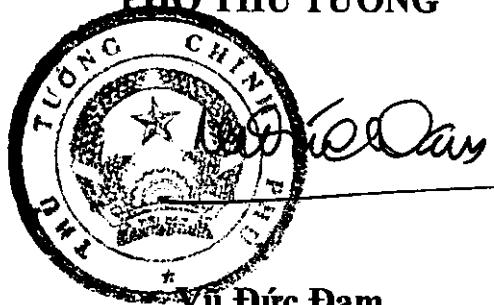
- Tiếp tục phát triển và mở rộng thị trường lao động ngoài nước để đưa lao động của Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài.

Xin trân trọng cảm ơn Đại biểu./.”

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng, các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- VPQH: Vụ Công tác đại biểu, Vụ Phục vụ hoạt động giám sát;
- Các Bộ: LĐTBXH, GDĐT, KHĐT;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTg, TGĐ Cổng TTĐT, các Vụ: TKBT, KTTH;
- Lưu: VT, KGVX (3b), ĐND,

**KT. THỦ TƯỚNG
PHÓ THỦ TƯỚNG**

Vũ Đức Đam